

Školská politika

Vzdelanosť občanov, ktorú má zabezpečiť v prvom rade kvalitné školstvo, je základným a nevyhnutným predpokladom jej dlhodobej existencie a prosperity. Preto je rozvoj školstva jednou z najvyšších priorit vlády v nadchádzajúcom volebnom období.

Spoločnosť očakáva, že absolventi škôl budú pripravení nielen úspešne vstúpiť na trh práce a byť ekonomicky aktívni, ale aj zmysluplne prežiť svoj život, plniť svoje osobné a rodinné ciele a spoluvytvárať prosperujúcu a tolerantnú krajinu.

Väčšina európskych krajín vrátane našich susedov v posledných desaťročiach naštartovala globálnu súťaž vo vzdelávaní, pretože si uvedomili, že úroveň školstva determinuje ich ekonomickú a politickú silu v budúcnosti. Podľa analýz OECD Slovensko na tento trend zatiaľ nezareagovalo a v mnohých ukazovateľoch sa prepadávame na koniec európskeho rebríčka. Medzi kľúčové oblasti, kde slovenské školstvo potrebuje pridať, patria výsledky v čitateľskej a matematickej gramotnosti, atraktivita učiteľského povolania a schopnosť vzdelávať deti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Vláda preto konštatuje, že súčasný stav slovenského školstva, a to tak regionálneho, ako aj vysokého, považuje za veľkú výzvu. Zlepšenie tohto stavu si vyžaduje zásadné vnútorné aj vonkajšie systémové zmeny a vláda je odhodlaná ich pripraviť a začať neodkladne uskutočňovať. Návrh týchto zmien sformuluje vláda do konca roku 2016 v Národnom programe rozvoja výchovy a vzdelávania, ktorý bude obsahovať aj dlhodobú koncepciu obsahu výchovy a vzdelávania a bude pokrývať v 10-ročnom výhľade dlhodobé zámery a ciele SR v oblasti výchovy a vzdelávania od predprimárneho vzdelávania, cez primárne, sekundárne, až po vysokoškolské vzdelávanie, ako aj ďalšie vzdelávanie s cieľom osobného rozvoja a získania relevantných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie absolventov na trhu práce. Návrh národného programu bude vychádzať aj zo Správy o stave školstva, ktorú NR SR prerokovala v roku 2013. Vláda ho predloží na verejnú diskusiu a po jeho prijatí bude každoročne uskutočňovať odpočet jeho plnenia a v prípade potreby ho aktualizovať na základe novozískaných údajov a poznatkov.

Vláda zabezpečí výrazné zvýšenie verejnej investície do školstva, spojené so zásadnými vnútornými zmenami systému školstva. Zvýšenie zdrojov do školstva je o to naliehavšie, že doterajší stav, ako to opakovane zdôrazňujú aj významné medzinárodné inštitúcie ako napríklad OECD alebo Európska komisia, vykazuje z hľadiska medzinárodných porovnaní jednoznačne črty nedostatočného financovania. Nedostatočné financovanie sa v prvom rade prejavuje v nízkom platovom ohodnotení učiteľov, a to nielen v porovnaní s inými krajinami, ale aj vo vzťahu k iným vysokoškolsky vzdelaným občanom Slovenskej republiky. Táto skutočnosť má priamy a prioritný negatívny dopad na kvalitu školstva.

Preto je vláda rozhodnutá spojiť realizáciu zásadných vnútorných zmien s pravidelným medziročným zvyšovaním verejných zdrojov do výchovy a vzdelávania tak, aby celkový objem zvýšenia za volebné obdobie dosiahol 2 mld. eur a aby úroveň verejných zdrojov, vkladaná ročne do školstva, na konci volebného obdobia v roku 2020 bola porovnateľná s priemerom krajín EÚ.

Pre riadenie školstva sú nevyhnutné odborné kapacity schopné pripraviť politiky a metodicky podporovať ich implementáciu. Vláda preto podporí rozvoj odborných kapacít

pre tvorbu vzdelávacích politík založených na faktoch a prenose najlepšej zahraničnej praxe do podmienok SR.

Navrhované riešenia v regionálnom a vysokom školstve sú vzájomne previazané so zvýšením kvality a výkonnosti výchovného a vzdelávacieho systému Slovenskej republiky majúceho vplyv na prípravu absolventov pre potreby spoločnosti v súčasnosti a v budúcnosti a ich osobného rastu.

Regionálne školstvo

Strategickým cieľom vlády je efektívne fungujúce regionálne školstvo poskytujúce kvalitnú výchovu a vzdelávanie, reagujúce na aktuálne i očakávané potreby jednotlivca a spoločnosti, a osobitne na potreby hospodárskej praxe, dostupné pre všetky vrstvy spoločnosti, poskytujúce deťom a žiakom radosť zo získavania vedomostí a ich osobného rastu, ako i základ zdravého životného štýlu, a zabezpečujúce učiteľom postavenie a ohodnotenie zodpovedajúce mimoriadnemu významu ich práce.

Vláda sa v úsilí o nasmerovanie regionálneho školstva k tomuto strategickému cieľu sústreďí na realizáciu opatrení zabezpečujúcich naplnenie všetkých jeho zložiek. Neoddeliteľnou súčasťou týchto opatrení bude poskytnutie dostatočných finančných zdrojov na ich realizáciu s podmienkou ich efektívneho využívania.

Vláda si uvedomuje, že základom pre všetky potrebné zmeny v regionálnom školstve sú v prvom rade kvalitní učitelia. Vláda preto:

- vytvorí predpoklady na zvýšenie atraktívnosti povolania učiteľa prostredníctvom jeho finančného ocenenia, vhodného pracovného prostredia a podpory zvyšovania kvality jeho práce; zvyšovanie finančného ocenenia sa bude realizovať u všetkých kategórií pedagogických a odborných zamestnancov s osobitným dôrazom na začínajúcich učiteľov;
- vykoná legislatívne úpravy tak, aby sa platová tarifa pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov od 1.9.2016 a následne, za predpokladu realizácie zásadných vnútorných zmien v systéme výchovy a vzdelávania, počínajúc dňom 1.1.2018 každoročne zvýšila priemerne o 6 %, na čo zabezpečí primerané zvýšenie finančných prostriedkov;
- pripraví legislatívne zmeny v systéme kontinuálneho vzdelávania, kreditovom systéme, kariérovom systéme a vykonávaní atestácií vo väzbe na profesijné štandardy pedagogických a odborných zamestnancov regionálneho školstva.

Na zabezpečenie kvalitnej výchovy a vzdelávania vláda:

- prijme opatrenia na garantovanie vysokých štandardov uchádzačov o pedagogické štúdium a jeho absolventov a významného skvalitnenia ich prípravy na učiteľské povolanie na stredných a vysokých školách, aby sa učiteľmi mohli stať len talentovaní a pre prax pripravení ľudia;
- bude smerovať výchovno-vzdelávaciu činnosť k rozvíjaniu inovatívnosti, tvorivému experimentovaniu, podnikavosti a zároveň k morálnemu správaniu sa a rešpektovaniu iných;

- podporí, osobitne na gymnáziách, zvýšenie dôrazu na posilnenie analytického, kritického a hodnotového myslenia žiakov s cieľom vytvoriť podmienky pre ich úspešné štúdium na vysokej škole;
- postupne zavedie vo všetkých vzdelávacích programoch model, v ktorom bude definovaný základný obsahový a výkonový štandard, a zároveň sa podstatne zväčší priestor pre školy a pedagogických zamestnancov na doplnenie učiva podľa individuálnych podmienok, predpokladov a možností dieťaťa a žiaka. Tým sa umožní každému dieťaťu a žiakovi zažiť radosť z úspechu pri zvládnutí základného učiva, a zároveň naplní potenciál pre rozvíjanie jeho individuálnych predpokladov a na osobnostný rast;
- zabezpečí priebežnú aktualizáciu štátnych vzdelávacích programov, akceptáciu dobrých výsledkov experimentálne overených alternatívnych vzdelávacích programov, prepojenie vzdelávacích programov s praxou a neustále inovovanie učebných zdrojov a vypracovanie modelových vzdelávacích programov pre školy, ktoré ich budú potrebovať;
- vypracuje indikátory kvality jednoducho aplikovateľné v školskej praxi, inovuje a rozšíri objektívne kritériá hodnotenia žiakov pri prechode na vyšší stupeň vzdelávania a vypracuje tiež model autoevalvácie škôl na základe oblastí a indikátorov kvality a prepojí ich s externou evalváciou;
- zefektívni proces zabezpečovania učebníc a ďalších učebných zdrojov vrátane verejných licencií a postupne umožní školám výber z viacerých druhov učebníc;
- zlepši podmienky pre tvorbu digitálneho vzdelávacieho obsahu a jeho využívanie vo výchovno-vzdelávacej činnosti, podporí rozvíjanie digitálnych zručností detí, žiakov a aj pedagogických zamestnancov, vytvorí centrálny archív digitálneho vzdelávacieho obsahu a zabezpečí školám prístup k nemu;
- vytvorí v nadväznosti na povinné materiálne technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti predpoklady na zníženie modernizačného dlhu. Na zlepšenie situácie v oblasti riadenia a efektívneho fungovania regionálneho školstva a jeho financovania vláda:
- zabezpečí systémovú a pravidelnú spoluprácu so zástupcami zainteresovaných aktérov v oblasti výchovy a vzdelávania, osobitne pri tvorbe koncepčných a strategických materiálov;
- komplexne prehodnotí školskú legislatívu s cieľom jej zjednodušenia a redukcie jej rozsahu; zdefiniuje obsah právnej identity školy s jej ukotvením naprieč legislatívou;
- uskutoční v priebehu roku 2016 diskusiu o prehodnotení presunu časti kompetencií štátnej správy v oblasti riadenia a financovania regionálneho školstva z MŠVVaŠ SR na MV SR, uskutočneného v roku 2013;
- vytvorí systém odborného a metodického riadenia miest a obcí v oblasti preneseného výkonu štátnej správy v školstve vrátane podmienok na systematické vzdelávanie zamestnancov územnej samosprávy plniacich úlohy štátnej správy;
- zabezpečí implementáciu a priebežné skvalitňovanie rezortného informačného systému zahŕňajúceho všetky údaje potrebné pre efektívne riadenie regionálneho školstva;

- posilní decentralizáciu školstva v oblasti rozhodovania riaditeľov škôl o obsahu, metódach a formách, akými budú plniť stanovené ciele vzdelávania;
- prijme opatrenia na posilnenie manažmentu školy a jeho administratívne a odborné zázemie tak, aby škola mohla kvalitne plniť svoje úlohy a fungovala ako dobre spravovaná organizácia;
- pripraví nový zákon o financovaní škôl a školských zariadení, ktorý bude riešiť komplexne problematiku financovania škôl a školských zariadení v oblasti prenesených kompetencií a originálnych kompetencií s cieľom zvýšiť jeho efektívnosť, rozšíriť transparentnosť na všetky poskytované finančné prostriedky, podporiť zvyšovanie kvality vzdelávania a umožniť grantovú podporu inovatívnych projektov škôl a pedagogických zamestnancov;
- podporí efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov v regionálnom školstve postupnou optimalizáciou siete škôl a školských zariadení s dôrazom najmä na druhý stupeň základných škôl a stredné školy, ako aj so zohľadnením potrieb jednotlivých regiónov;
- zachová normatívny spôsob financovania škôl a na základe analýzy posúdi možnosť jeho doplnenia o nové prvky, ktoré zvýšia efektívnosť financovania škôl, ako sú napríklad zohľadnenie nevyhnutného počtu tried v škole, ich naplnenosť, dĺžka praxe pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a pri určovaní normatívu prihliadanie na reálne náklady na výchovno-vzdelávaciu činnosť;
- prijme legislatívne a technické opatrenia na systematické znižovanie administratívnej záťaže škôl; osobitnú pozornosť v tejto oblasti bude venovať znižovaniu administratívnej záťaže spojenej so spracovaním niektorých druhov nenormatívnych výdavkov;

V oblasti zabezpečenia plnenia aktuálnych a očakávaných potrieb spoločnosti a hospodárskej praxe vláda:

- zabezpečí ďalšie skvalitnenie systému duálneho vzdelávania, v rámci neho podporí proces špecializácie stredných odborných škôl v systéme odborného vzdelávania a prípravy;
- zabezpečí realizáciu efektívnej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva v základných školách a stredných školách na zosúladenie individuálnych potrieb a záujmov žiakov s potrebami spoločnosti;
- podporí rast post-sekundárneho odborného vzdelávania a prípravy prostredníctvom vytvárania profesijne orientovaných programov pre vyššie odborné vzdelanie;
- nastaví podporné mechanizmy pre vstup malých a stredných podnikov do systému duálneho vzdelávania;
- rozšíri možnosti vstupu zamestnávateľov do počiatočného a ďalšieho profesijného vzdelávania učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy podporou ich umiestnenia na stáže vo firmách.

V rámci zabezpečenia dostupnosti ku kvalitnej výchove a vzdelávaniu pre všetky vrstvy spoločnosti vláda:

- vytvorí postupne podmienky na to, aby sa Slovenská republika priblížila čo najviac k 100 % zaškolenosti detí v materských školách od štyroch rokov veku;
- naďalej bude vytvárať podmienky pre rozširovanie kapacít materských škôl rozmanitými formami rešpektujúcimi možnosti zriaďovateľov, vytvorí lepšie možnosti prístupu detí ku kvalitnému predprimárnemu vzdelávaniu aj odstránením finančných bariér pre deti z rodín s nízkym príjmom;
- bude venovať osobitnú pozornosť predprimárnemu vzdelávaniu detí v materských školách od troch rokov veku v oblastiach s vysokou mierou nezamestnanosti a v ohrozených a vylúčených komunitách;
- sústreďí sa na rozvíjanie inkluzívneho vzdelávania vo všetkých školách ako efektívneho nástroja na odstraňovania sociálneho vylúčenia vrátane vytvorenia potrebných materiálno-technických podmienok na zabezpečenie naplnenia potrieb detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami;
- podporí opatrenia vrátane optimalizácie štruktúry zamestnancov s cieľom umožniť zvýšenie počtu odborných zamestnancov v školách, najmä asistentov učiteľa, sociálnych pedagógov, školských psychológov a špeciálnych pedagógov;
- zabezpečí nástroje na skvalitnenie činnosti školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie, posilnenie ich personálnych kapacít a zabezpečenie vhodných testovacích nástrojov určených k správnej diagnostike špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov vrátane špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov vyplývajúcich z ich vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí;
- postupne odstráni dvojzmennú prevádzku v základných školách najmä v lokalitách s vysokou koncentráciou marginalizovaných rómskych komunít.

Vláda zabezpečí posilnenie výchovy detí a žiakov k zdravému životnému štýlu najmä:

- podporou telesnej výchovy a športu a iných žiaducich voľnočasových aktivít detí a žiakov;
- podporou zamerania obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti smerom k zdravému životnému štýlu;
- vytvorením finančných a legislatívnych podmienok na podporu využívania priestorov škôl na pohybové, umelecké a iné tvorivé aktivity aj v čase mimo vyučovania.

Vláda podporí vzdelávanie žiakov základných škôl v materinskom jazyku, a to aj rozšírením podmienok poskytovania príspevku na dopravné, ak v obci nie je zriadená základná škola s príslušným vyučovacím jazykom.

Vláda tiež zvýši pozornosť v oblasti zabezpečenia výučby smerujúcej k efektívnej a cielenej prevencii prejavov rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu, extrémizmu a ostatných foriem intolerancie, zabezpečí posilnenie občianskej výchovy proti extrémizmu a totalitným režimom. Podporí projekty a aktivity škôl zamerané na rozvoj hodnotového a právneho povedomia detí a žiakov vedúce k eliminácii rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, šikanovania a bezpečného používania internetu. Posilní hodnotové vzdelávanie

u žiakov a ich vedenie k ideálom slobody, ľudskosti a uvedomelého občianstva, a to tak v rámci formálneho, ako aj neformálneho vzdelávania.

Vysoké školstvo

Strategickým cieľom vlády je efektívne fungujúce vysoké školstvo ako stála súčasť európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a európskeho výskumného priestoru, poskytujúce vysokoškolské vzdelávanie s kvalitou zodpovedajúcou medzinárodným štandardom, dostupné pre všetkých občanov, ktorí oň prejavia záujem a preukážu predpoklady na jeho úspešné absolvovanie. Vysoké školstvo musí zároveň byť jadrom výskumného potenciálu Slovenska v oblasti základného výskumu a v oblasti aplikovaného výskumu a vývoja a hybnou silou rozvoja spoločnosti a regiónov Slovenska.

Tak ako u regionálneho školstva, aj v prípade vysokého školstva sa vláda sústreďí na realizáciu opatrení zabezpečujúcich naplnenie všetkých zložiek stanoveného strategického cieľa a na poskytnutie dostatočných finančných zdrojov na ich realizáciu s podmienkou ich efektívneho využívania.

Pre upevnenie zakotvenia slovenského vysokého školstva v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania a v európskom výskumnom priestore vláda:

- bude presadzovať uplatňovanie princípov, na ktorých sú tieto priestory vybudované, vo všetkých oblastiach slovenského vysokého školstva;
- bude trvalo rešpektovať a podporovať uplatňovanie autonómie vysokých škôl a zároveň od nich očakávať a vyžadovať pôsobenie v súlade s ich zodpovednosťou voči spoločnosti;
- bude osobitne podporovať implementáciu princípu vysokoškolského vzdelávania orientovaného na potreby študenta, ktoré mu umožní profilovať sa podľa svojich predstáv a získať zo štúdia maximum pre svoju budúcnosť;
- podporí zvyšovanie otvorenosti vysokoškolského systému odstraňovaním prekážok v zamestnávaní odborníkov zo zahraničia a odborníkov z praxe;
- podporí rozširovanie uskutočňovania študijných programov v cudzích jazykoch;
- podporí odstraňovanie bariér uskutočňovania medziodborových študijných programov a spoločných študijných programov medzi domácimi a so zahraničnými vysokými školami;
- podporí zvyšovania obojsmernej mobility študentov a pracovníkov vysokých škôl medzi Slovenskom a zahraničím;
- otvorí verejnú diskusiu o vhodnej štruktúre absolventov vysokých škôl a nástrojoch na jej dosiahnutie.

Na zabezpečenie zvýšenia kvality vysokoškolského vzdelávania vláda:

- vytvorí podmienky pre zvýšenie finančného ocenenia vysokoškolských učiteľov ako najdôležitejšieho faktora pre zabezpečenie kvality;

- vykoná legislatívne úpravy tak, aby sa platová tarifa vysokoškolských učiteľov od 1. 9. 2016 a následne počínajúc dňom 1. 1. 2018 každoročne zvýšila v priemere o 6 %, na čo zabezpečí primerané zvýšenie finančných prostriedkov;
- presadí podstatnú úpravu v oblasti akreditácie, založenú na dôslednej implementácii európskych štandardov a odporúčaní so základným dôrazom na vnútorné systémy zabezpečenia kvality, poskytujúce aj dostatočné a objektívne informácie o výsledkoch vzdelávania a o úspešnosti absolventov; prijaté zmeny budú eliminovať poskytovanie vysokoškolského vzdelávania s nedostatočnou úrovňou kvality;
- zasadí sa o zabezpečenie úplnej transparentnosti a verejnej kontroly akreditačného procesu, postupný prechod od akreditácie študijných programov k akreditácii v študijných odboroch, resp. k inštitucionálnej akreditácii, zníženie administratívnej náročnosti akreditačného procesu a stanovenie jeho podmienok vopred;
- pokladá za nevyhnutnú súčasť zmien v oblasti akreditácie inštitucionálnu reformu Akreditačnej komisie a vytvorenie podmienok, aby sa urýchlene mohla stať riadnym členom Európskej asociácie pre zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve (ENQA) a byť tak zaradená do Európskeho registra pre zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve (EQAR);
- podporí systematickú revíziu sústavy študijných odborov tak, aby opisy študijných odborov zohľadňovali najnovšie poznatky a vývojové trendy v príslušnej oblasti poznania a vychádzali z konceptu zameraného na výsledky vzdelávania, prepojenosti na požiadavky praxe a národný kvalifikačný rámec, do ktorého tvorby budú zapojené aj profesijné komory a potenciálni zamestnávateľia;
- odporučí vysokým školám vypracovať profily absolventov strednej školy, obsahujúcich odborné a osobnostné predpoklady pre štúdium v jednotlivých študijných odboroch.

V oblasti zlepšenia efektívnosti fungovania vysokých škôl vláda:

- vytvorí na základe dôslednej analýzy súčasného stavu legislatívny priestor pre zmenu systému vnútorného riadenia verejných vysokých škôl, zameranú na primeranejšie nastavenie rovnováhy medzi kompetenciami a zodpovednosťou rektorov, správnych rád, akademických senátov, dekanov a akademických senátov fakúlt pri zachovaní princípu akademickej samosprávy;
- upraví a stabilizuje systém rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu vysokým školám so zameraním sa na odstránenie jeho súčasných nedostatkov;
- vykoná systémové opatrenia na zlepšenie podmienok a zvýšenia právnej istoty vysokých škôl pri využívaní finančných prostriedkov z fondov EÚ;
- vychádzajúc z medzinárodných skúseností zavedie systém kalkulácie úplných nákladov činností verejných vysokých škôl s cieľom zabezpečiť vyššiu transparentnosť využívania zdrojov;
- vytvorí legislatívny priestor na znižovanie administratívnej záťaže vrátane úprav procesu verejného obstarávania, zohľadňujúcich špecifiká vysokoškolského prostredia a obstarávania tvorivých činností;

- podporí rozvojové projekty zamerané na informatizáciu riadiacich procesov v oblasti vysokého školstva;
- vytvorí finančnú schému na financovanie akútnych potrieb rekonštrukcií objektov vysokých škôl a ubytovacích zariadení s transparentnými kritériami;
- zabezpečí vypracovanie analýzy súčasného nastavenia systému sociálnej podpory študentov s cieľom zvýšenia jeho adresnosti, zníženia administratívnej záťaže študentov a efektívnejšieho administratívneho zabezpečenia.

V oblasti zabezpečenia dostupnosti vysokoškolského vzdelávania vláda prijme opatrenia na podporu vysokoškolského štúdia študentov so špecifickými potrebami vrátane študentov z marginalizovaných skupín obyvateľstva; osobitne podporí vznik a rozvoj centier pomoci pre študentov so zdravotným postihnutím.

V oblasti vysokoškolskej vedy vláda:

- zabezpečí ďalší rozvoj systému pre komplexné hodnotenie výskumu na vysokých školách založeného na prevzatí postupov dobrej praxe v medzinárodnom meradle a odstránenie nedostatkov súčasného systému, ktorý poskytuje skreslený obraz o úrovni vysokoškolského výskumu v jeho jednotlivých oblastiach v medzinárodnom porovnaní;
- zabezpečí posilnenie motivačných finančných nástrojov na podporu výskumných aktivít vysokých škôl s výsledkami na medzinárodnej úrovni;
- vytvorí transparentné nástroje na podporu výskumných aktivít vysokých škôl v oblastiach dôležitých z hľadiska rozvoja SR a jej regiónov;
- cielene bude podporovať skvalitňovanie doktorandského štúdia ako najvyššieho nástroja na rozvoj ľudských zdrojov a vytvorí grantovú schému na získavanie post doktorandov, osobitne na excelentné pracoviská.

V oblasti pôsobenia vysokých škôl ako hybnej sily rozvoja spoločnosti a regiónov Slovenska vláda:

- podporí motivačnými nástrojmi uskutočňovanie študijných programov, ktoré sú dôležité z pohľadu pracovného trhu, a o ktoré je v súčasnosti nízky záujem uchádzačov o štúdium;
- bude iniciovať prípravu profesijne orientovaných študijných programov, do tvorby ktorých budú zapojené aj profesijné komory a potenciálni zamestnávateľia;
- podporí spoluprácu vysokých škôl a praxe, a to aj s využitím transferu technológií, za účelom budúcej inovácie produktov, procesov, služieb a produkcie s vyššou pridanou hodnotou;
- zabezpečí podporu činnosti vysokých škôl v oblastiach sociálnych a regionálnych inovácií, pri účasti na tvorbe stratégií regionálneho rozvoja pri ich aktivitách prispievajúcich k riešeniu nezamestnanosti, pri zabezpečovaní prístupu k vzdelaniu znevýhodnených komunít a pri podpore malých a stredných podnikov;

- podporí činnosť vysokých škôl pri podpore kultúry, vzdelanosti a chápania hodnôt v ich národnom, individuálnom i spoločenskom rozmere, ako aj pri podpore spoločenskej inklúzie a porozumenia;
- podporí činnosť vysokých škôl ako jedného z hlavných poskytovateľov ďalšieho vzdelávania;
- podporí spoluprácu vysokých škôl so súkromným sektorom.

Ďalšie vzdelávanie

Vláda v oblasti ďalšieho vzdelávania:

- pripraví nový zákon o ďalšom vzdelávaní a uznávaní výsledkov ďalšieho vzdelávania, ktorý bude obsahovať systémové zmeny v oblasti ďalšieho vzdelávania zamerané na zvýšenie jeho kvality, ako i zvýšenie účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní a možnosti získania kvalifikácie v ďalšom vzdelávaní;
- vytvorí podmienky pre funkčný systém uznávania kvalifikácií;
- podporí prostredie pre uznávanie výstupov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa prostredníctvom Národnej sústavy kvalifikácií vrátane úprav príslušnej legislatívy;
- zabezpečí pravidelné sledovanie zmien a vývoja potrebných zručností pre 21. storočie za účelom lepšieho zacielenia vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania.

Šport a mládež

Vláda vytvorí prostredie, v ktorom bude šport vnímaný ako významná spoločenská činnosť, ktorá zvyšuje kvalitu života každého obyvateľa Slovenskej republiky. Vláda podporí šport na Slovensku tým, že:

- zabezpečí systémovú, dlhodobú a transparentnú podporu štátnej športovej reprezentácie, vrcholového športu, športu detí a mládeže, športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých športovcov;
- vytvorí spravodlivý a motivačný systém, v ktorom bude na slovenský šport okrem zdrojov zo štátneho rozpočtu prispievať vo zvýšenej miere súkromný sektor; vláda bude preto okrem zdrojov štátneho rozpočtu hľadať nové zdroje financovania športu prostredníctvom aktivovania súkromných zdrojov;
- zabezpečí užšie prepojenie voľnočasových športových aktivít na všetkých typoch škôl so športovou prípravou v športových kluboch;
- podporí Národný program pre šport a ďalšie národné projekty, ktoré sa budú týkať telesnej kultúry a zdravého životného štýlu obyvateľov Slovenskej republiky;
- zriadi Radu vlády Slovenskej republiky pre šport. V kompetencii Rady budú prierezové oblasti športu;

- podporí výstavbu športovej infraštruktúry národného významu;
- účelne podporí výstavbu Národného futbalového štadióna, ktorého súčasťou bude Národné športové centrum;
- prijme jasné pravidlá systémového financovania športovej infraštruktúry národného významu. Po vykonaní pasportizácie športových zariadení vytvorí podmienky pre ich budovanie, prevádzkovanie a údržbu v súčinnosti s územnou samosprávou, športovými organizáciami a súkromným sektorom;
- podporí kandidatúru a organizovanie vrcholových medzinárodných športových podujatí na Slovensku, okrem iných MS v ľadovom hokeji v roku 2019, kandidatúru mesta Košice na usporiadanie Európskeho olympijského festivalu mládeže EYOF 2021 a pod.;
- uskutoční projekt optimalizácie rezortných športových stredísk;
- zriadi verejnoprávny Fond na podporu športu (podľa vzoru Fondu na podporu umenia) ako nástroj na centralizáciu zdrojov a kontrolu financovania športu na centrálnej úrovni (rezortné strediská, národné športové projekty vlády/ministerstva školstva, dotácie ministerstiev/vlády určené na športovú činnosť, príspevky na športový poukaz, stredné športové školy, odvody z lotérií a podobne).

Vláda bude presadzovať zlepšovanie podmienok pre kvalitný život mladých ľudí a rozvoj ich potenciálu, bude vychádzať z partnerského prístupu k mladým ľuďom a bude podporovať zlepšenie ponuky výchovno-vzdelávacích príležitostí v čase mimo školského vyučovania. Vláda uznáva význam práce s mládežou a neformálneho vzdelávania pre hodnotový rast mladých ľudí, zvyšovanie ich osobnostných, sociálnych a pracovných zručností a obmedzovanie extrémizmu či myšlienok totalitných režimov v spoločnosti. V tejto oblasti oceňuje prínos organizácií občianskej spoločnosti, pre činnosť ktorých bude vytvárať primerané podmienky.

Vychádzajúc z uvedeného, vláda:

- predloží nové znenie Zákona o podpore práce s mládežou, ktoré zosúladí ciele, legislatívne podmienky a pravidlá financovania výchovno-vzdelávacích aktivít v čase mimo vyučovania s potrebami mladých ľudí a spoločnosti;
- podporí dialóg s regionálnou a miestnou samosprávou o strategickej podpore práce s mládežou;
- v rámci možností zvýši objem finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na rozšírenie ponuky a zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania v čase mimo vyučovania.